

BESLUT

RÅDETS BESLUT (GUSP) 2017/1252

av den 11 juli 2017

till stöd för stärkt kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina i linje med genomförandet av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1540 (2004) om icke-spridning av massförstörelsevapen och bärare av dessa

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artiklarna 28.1 och 31.1,

med beaktande av förslaget från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, och

av följande skäl:

- (1) Den 12 december 2003 antog Europeiska rådet EU:s strategi mot spridning av massförstörelsevapen, vars kapitel II innehåller en förteckning över åtgärder mot sådan spridning, vilka måste vidtas såväl i unionen som i tredjeländer.
- (2) Unionen genomför aktivt denna strategi och ger verkan åt de åtgärder som förtecknas i kapitel III i denna, särskilt genom att frigöra finansiella medel till särskilda projekt som drivs av multilaterala institutioner, förse stater med tekniskt bistånd och fackkunskap avseende ett brett spektrum av icke-spridningsåtgärder samt genom att stärka Förenta nationernas (FN) säkerhetsråds roll.
- (3) Den 28 april 2004 antog FN:s säkerhetsråd resolution 1540 (2004) (nedan kallad *resolution 1540 (2004)*), som var det första internationella instrument som på ett integrerat och övergripande sätt behandlar massförstörelsevapen, bärare av dessa vapen och material med koppling till dessa. I resolution 1540 (2004) fastställdes bindande skyldigheter för alla stater som syftar till att förhindra och avhålla icke-statliga aktörer från att få tillgång till sådana vapen och sådant material med koppling till vapen. Genom resolution 1540 (2004) beslutade FN:s säkerhetsråd också att alla stater ska vidta och genomdriva kraftfulla åtgärder i syfte att införa inhemska kontroller för att förhindra spridningen av nukleära, kemiska och biologiska vapen samt bärare av dessa, inbegripet genom att införa lämpliga kontroller av material med koppling till dessa.
- (4) Universell anslutning till och fullt genomförande av konventionen om kemiska vapen och resolution 1540 (2004) är bland Ukrainas främsta prioriteringar på området för icke-spridning av massförstörelsevapen, särskilt inom ramen för dess icke-permanenta medlemskap i FN:s säkerhetsråd under perioden 2016–2017.
- (5) Associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan ⁽¹⁾, (nedan kallat *associeringsavtalet*) undertecknades den 21 mars och den 27 juni 2014. Associeringsavtalet föreskriver bland annat påskyndad harmonisering av Ukrainas lagstiftning med relevant unionslagstiftning, inklusive när det gäller undanröjande av eventuella hinder för ett heltäckande genomförande av resolution 1540 (2004). Associeringsavtalet har i vissa delar tillämpats provisoriskt sedan november 2014 och januari 2016.
- (6) I enlighet med Ukrainas regerings plan avseende 2014–2017 för genomförandet av associeringsavtalet åtog sig Ukraina att utveckla föreskrifter om kontroll av allvarliga olyckshändelser med farliga ämnen. Ukrainas ministerråd beslutade också att förbättra kemikalieskyddet och kemikaliesäkerheten genom att utarbeta lagstiftnings- och regleringsåtgärder avseende efterlevnad av krav på hantering av farliga kemiska ämnen och förebyggande av olaglig saluföring av farliga kemiska produkter.

⁽¹⁾ Associeringsavtal mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3).

- (7) Den 11 och 12 december 2014 anordnade Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), med stöd av FN:s kontor för nedrustningsfrågor (Unoda), den ukrainska kemistorganisationen (UCU) samt det internationella centrumet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet (ICCSS) ett nationellt rundabordssamtal i Kiev om kapacitet på området för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina och utvecklingen av ett integrerat program för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina, inklusive främjande av genomförandet av resolution 1540 (2004). Rundabordssamtalet förde samman flera deltagare från Ukraina och internationella partner och dess resultat tillstyrktes genom godkännande av ett antal rekommendationer.
- (8) Den 24–26 februari 2015 hölls i Wien ett möte mellan ledande aktörer och internationella partner om utvecklingen av ett integrerat program för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina, inklusive främjande av genomförandet av resolution 1540 (2004). Deltagarna från Ukraina enades om en färdplan för programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina.
- (9) I detta sammanhang utarbetade OSSE:s sekretariat, i nära samarbete med de behöriga myndigheterna i Ukraina, projektförslag som överlämnades till unionen för finansiering genom Gusp-budgeten.
- (10) OSSE:s sekretariat bör anförtros det tekniska genomförandet av de projekt som ska genomföras enligt detta beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I syfte att främja fred och säkerhet samt effektiv multilateralism på global och regional nivå ska unionen eftersträva följande mål:
 - a) Stärka fred och säkerhet i unionens grannskap genom att minska det hot som följer av olaglig handel med kontrollerade och giftiga kemikalier i OSSE-området, särskilt i Ukraina.
 - b) Stödja verksam multilateralism på regional nivå genom att stödja OSSE:s åtgärder för att stärka kapaciteten hos de behöriga myndigheterna i Ukraina att förebygga olaglig handel med kontrollerade och giftiga kemikalier i linje med skyldigheterna enligt resolution 1540 (2004).
2. För att uppnå målen i punkt 1 ska unionen vidta följande åtgärder:
 - a) Förbättra Ukrainas regelverk om kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet.
 - b) Upprätta ett ukrainskt nationellt referenscentrum för att identifiera kontrollerade och giftiga kemikalier.
 - c) Stärka kontrollen av gränsöverskridande transport av kontrollerade och giftiga kemikalier.

En utförlig beskrivning av de åtgärder som anges i första stycket återfinns i bilagan.

Artikel 2

1. Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (den höga representanten) ska ansvara för genomförandet av detta beslut.
2. OSSE:s sekretariat ska stå för det tekniska genomförandet av de åtgärder som anges i artikel 1.2 första stycket. Det ska utföra denna uppgift under den höga representantens ansvar. Den höga representanten ska i detta syfte ingå lämpliga överenskommelser med OSSE:s sekretariat.

Artikel 3

1. Det finansiella referensbeloppet för genomförandet av de åtgärder som anges i artikel 1.2 första stycket ska vara 1 431 156,90 EUR.
2. De utgifter som finansieras med det belopp som anges i punkt 1 ska förvaltas i enlighet med de förfaranden och regler som gäller för unionens allmänna budget.

3. Kommissionen ska övervaka att de utgifter som avses i punkt 2 förvaltas korrekt. Den ska i detta syfte ingå en finansieringsöverenskommelse med OSSE:s sekretariat. I överenskommelsen ska det fastställas att OSSE:s sekretariat ska säkerställa att unionens bidrag synliggörs i proportion till bidragets storlek.

4. Kommissionen ska sträva efter att ingå den finansieringsöverenskommelse som avses i punkt 3 så snart som möjligt efter det att detta beslut har trätt i kraft. Den ska informera rådet om alla eventuella svårigheter i samband med detta och om dagen för ingåendet av finansieringsöverenskommelsen.

Artikel 4

Den höga representanten ska rapportera till rådet om genomförandet av detta beslut på grundval av regelbundna rapporter från OSSE:s sekretariat. Dessa rapporter ska ligga till grund för den utvärdering som rådet ska göra. Kommissionen ska informera om de finansiella aspekterna av de åtgärder som anges i artikel 1.2 första stycket.

Artikel 5

1. Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

2. Detta beslut ska upphöra att gälla 36 månader efter ingåendet av den finansieringsöverenskommelse som avses i artikel 3.3, eller sex månader efter dagen för antagandet av beslutet om ingen finansieringsöverenskommelse har ingåtts inom denna period.

Utfärdat i Bryssel den 11 juli 2017.

På rådets vägnar

T. TÖNISTE

Ordförande

BILAGA

Stärkt kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina i linje med Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1540 (2004)

1. Bakgrund

Icke-statliga aktörers användning av kemiska vapen, eller kemikalier som vapen, har blivit ett realistiskt hot. Med tanke på den rådande säkerhetssituationen utgör hot om och risker för otillåten användning av kemikalier eller attentat mot kemikaliska anläggningar en allvarlig utmaning när det gäller säkerheten, ekonomin, hälsan och miljön i Ukraina. Därför höll Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), med stöd av Förenta nationernas (FN) kontor för nedrustningsfrågor (Unoda), den ukrainska kemistorganisationen (UCU) samt det internationella centrumet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet (ICCSS) ett nationellt rundabordssamtal om kapacitet på området för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina och utvecklingen av ett integrerat program för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina, inklusive främjande av genomförandet av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1540 (2004) (nedan kallad *resolution 1540 (2004)*), den 11 och 12 december 2014 i Kiev.

Som uppföljning hölls i Wien den 24–26 februari 2015 ett möte om utvecklingen av ett integrerat program för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina. De nationella deltagarna enades om en färdplan för programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet. Som ett första steg utförde internationella experter en övergripande översyn av kemikalieskyddet och kemikaliesäkerheten i Ukraina (nedan kallad *den övergripande översynen*). Vid den övergripande översynen analyserades bland annat den generella politiken för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina, skydd och säkerhet vid transporter av farliga kemikalier, infrastruktur och teknisk kapacitet för analys av farliga kemikalier, gräns- och tullkontroller i samband med transport av farliga kemikalier samt skydd och säkerhet vid tillverkning, lagring och användning av kemikalier i den inhemska industrin.

Detta ledde till att OSSE utarbetade tre projekt i syfte att stödja det integrerade programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina. De utvecklades i samarbete med de berörda ukrainska myndigheterna. Samtliga projekt skulle genomföras i linje med motsvarande bestämmelser i planen för genomförandet av associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan (nedan kallat *associeringsavtalet*).

2. Mål

Det övergripande målet för detta beslut är att stödja projekt utarbetade av OSSE som syftar till att stärka kemikaliesäkerheten och kemikalieskyddet i Ukraina i linje med resolution 1540 (2004) och associeringsavtalet genom att tillhandahålla ett betydande bidrag till det integrerade programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i Ukraina. Detta beslut syftar i synnerhet till att minska det hot som olaglig handel med kontrollerade och giftiga kemikalier utgör i OSSE-området, särskilt i Ukraina, och därmed främja fred och säkerhet i unionens grannskap.

3. Beskrivning av projekten

3.1 Projekt 1: Förbättra Ukrainas regelverk om kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet

3.1.1 Projektets syfte

- Förbättrade förutsättningar för lagstiftning och reglering i Ukraina när det gäller kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet, som en del av landets integrerade program för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet, i linje med skyldigheterna enligt resolution 1540 (2004).

3.1.2 Beskrivning av projektet

- För att stödja ukrainska statliga organ när det gäller att hantera hoten om missbruk av giftiga kemikalier har OSSE och de behöriga myndigheterna i Ukraina identifierat fyra prioriterade dokument som rör stärkt kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet:
 - Teknisk föreskrift om trygg och säker hantering av kemiska produkter.
 - Teknisk föreskrift om klassificering och märkning av farliga kemiska ämnen.
 - Ändringar av den ukrainska lagen om högriskanläggningar.
 - Ukrainas ministerråds dekret om identifiering av och säkerhetsdeklarationer avseende högriskanläggningar.

3.1.3 Förväntade resultat av projektet

- Projektet kommer att resultera i de fyra dokument som anges i punkt 3.1.2, vilka ska införlivas i reglerings- och lagstiftningsramen.

3.1.4 Projektets stödmottagare

- Ukrainas ministerium för ekonomisk utveckling och handel.
- Ukrainas beredskapsmyndighet.

3.2 Projekt 2: Upprätta ett ukrainskt nationellt referenscentrum för att identifiera kontrollerade och giftiga kemikalier

3.2.1 Projektets syfte

- Att öka de ukrainska myndigheternas förmåga att identifiera giftiga kemikalier och prekursorer och att utföra forensisk utredning av missbruk, som en del av det integrerade programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet, i linje med skyldigheterna enligt resolution 1540 (2004).

3.2.2 Beskrivning av projektet

- I enlighet med rekommendationen efter den övergripande översynen, och med stöd av Ukrainas hälsovårdsministerium, skulle ett nationellt referenscentrum kunna inrättas med utgångspunkt i ett befintligt forskningscentrum. Laboratorierna vid detta forskningscentrum saknar emellertid en relevant grundreglering, standardrutiner för att tillhandahålla tjänster till berörda myndigheter och organisationer inom den privata sektorn samt specifika instrument för kemisk analys med hög upplösning för exakt och tillförlitlig upptäckt och identifiering av farliga kemikalier. Projektet kommer därför att bistå med inrättandet av ett fullt fungerande nationellt referenscentrum, inklusive anskaffning av instrument för kemisk analys med hög upplösning och lämplig utbildning av laboratoriepersonalen.

3.2.3 Förväntade resultat av projektet

- Ett nationellt referenscentrum för identifiering av kontrollerade och giftiga kemiska ämnen inrättas och integreras i nationella och internationella system för hantering av kemiska hot.
- Laboratorieutrustningen vid forskningscentrumet uppgraderas.
- Det nationella referenscentrumet införlivas i det internationella ramverket.
- Utbildad laboratoriepersonal.

3.2.4 Projektets stödmottagare

- Ukrainas hälsovårdsministerium.

3.3 Projekt 3: Stärka kontrollen av gränsöverskridande transport av kontrollerade och giftiga kemikalier

3.3.1 Projektets syfte

- Bättre gränskontroller och övervakning av kemikalier under transitering i Ukraina, i linje med skyldigheterna enligt resolution 1540 (2004).

3.3.2 Beskrivning av projektet

- Enligt den övergripande översynen finns det behov av att stärka de interna kontrollerna av gränsöverskridande transport av giftiga kemikalier och stärka den nationella kapaciteten i det avseendet. Avsikten med projektet är således att inrätta vederbörligen formaliserade nationella fortbildningssystem och fortbilda instruktörerna från Ukrainas gränsbevakningsmyndighet och Ukrainas skattemyndighet om upptäckt och identifiering av kontrollerade och giftiga kemikalier som passerar Ukrainas gräns. Genom projektet kommer de ukrainska myndigheterna att förse med hållbar kunskap om och bästa praxis för förfaranden för kemikalieskydd, kemikaliesäkerhet och krishantering med avseende på kontrollerade och giftiga kemikalier genom utveckling av nationella standardrutiner harmoniserade med unionens, upprättande av internationella standarder och praxis på detta område, genomförande av skrivbordsövningar och fältövningar vid gränsen osv. Projektet kommer också att bidra till förbättrad exportkontroll genom de ukrainska tullmyndigheternas tillämpning av unionens kontrollförfaranden över varor med dubbla användningsområden.

- Följande områden har fastställts för intervention:
 - Analys och övervakning av kemikalier under transitering.
 - Gränskontroll och olaglig handel.
 - Utbildning och medvetenhet.
 - Införande av relevanta administrativa föreskrifter och driftsbestämmelser avseende kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet.
 - Nödåtgärder vid olyckor under transitering.

3.3.3 Förväntade resultat av projektet

- Utvecklade nationella fortbildningsprogram för Ukrainas skattemyndighet och Ukrainas gränsbevakningsmyndighet avseende förfaranden för kemikalieskydd, kemikaliesäkerhet och krishantering med avseende på gränsöverskridande transport av kontrollerade och farliga kemikalier via gränsövergångsställen till lands, hamnar och flygplatser.
- Fortbildad personal, inklusive nationella instruktörer från Ukrainas skattemyndighet och Ukrainas gränsbevakningsmyndighet, liksom transportmyndigheterna, på lagstiftningsnivå, ledningsnivå och operativ nivå.
- Stärkt exportkontroll och verkställighetskapacitet för att kontrollera gränsöverskridande transport av kontrollerade och giftiga kemikalier via gränsövergångsställen till lands, hamnar och flygplatser.

3.3.4 Projektets stödmottagare

- Ukrainas skattemyndighet.
- Ukrainas gränsbevakningsmyndighet.

4. Administrativt stöd för projektens genomförande

Särskilt avsatt personal vid OSSE:s sekretariat och kontoret för OSSE:s projektsamordnare i Ukraina kommer att samordna och leda genomförandet av projektverksamheterna enligt avsnitt 3 i syfte att ytterligare utveckla ramverket för samarbete mellan de ukrainska parterna, inklusive genom att utveckla relevanta nya projektförslag och nationella åtgärder.

Stödpersonalen kommer att utföra följande uppgifter:

- Förvalta projekten under alla stadier av projektcykeln.
- Utöva löpande finansiell tillsyn av projekten.
- Tillhandahålla teknisk och rättslig expertis, stöd vid större offentliga upphandlingar, upprätta kontakter med andra internationella organisationer, genomföra kvalitetssäkring och kvalitetskontroll av de godkända projektens resultat, rapportera till unionen om all verksamhet inom det integrerade programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet.
- Stödja de ukrainska myndigheterna vid utarbetandet av nya nationella åtgärder enligt det integrerade programmet för kemikalieskydd och kemikaliesäkerhet i linje med resolution 1540 (2004).

5. Varaktighet

Projektens beräknade sammanlagda varaktighet är 36 månader.

6. Tekniskt genomförandeorgan

Det tekniska genomförandet av detta beslut kommer att anförtros OSSE:s sekretariat. OSSE:s sekretariat kommer att genomföra verksamheterna enligt detta beslut i samarbete med andra internationella organisationer och byråer, särskilt i syfte att säkerställa verkningsfulla synergier och att undvika överlappningar med de verksamheter som utförs av Organisationen för förbud mot kemiska vapen, i konsekvens med konventionen om kemiska vapen.

7. Rapportering

OSSE:s sekretariat kommer att utarbeta regelbundna rapporter samt rapporter efter fullbordandet av var och en av de angivna verksamheterna. De slutliga rapporterna bör läggas fram för unionen senast sex veckor efter det att den berörda verksamheten har avslutats.

8. Styrkommittén

Styrkommittén för dessa projekt kommer att bestå av en företrädare för den höga representanten och en företrädare för det genomförandeorgan som anges i avsnitt 6 i denna bilaga. Styrkommittén ska regelbundet, åtminstone var sjätte månad, se över genomförandet av detta beslut, inbegripet med hjälp av elektroniska kommunikationsmedel.

Den totala kostnaden för projekten är 1 431 156,90 EUR.

9. Uppskattad totalkostnad för projekten och unionens ekonomiska bidrag

Den totala kostnaden för projekten är 1 431 156,90 EUR.
